

Допустимые величины вибрации в производственных помещениях

Амплитуда колебаний, мм	Частота вибрации, Гц	Скорость колебательных движений, см/с	Ускорение колебательных движений, см/с ²
0,6-0,4	До 3	1,12-0,76	22-14
0,4-0,15	3-5	0,76-0,46	14-15
0,15-0,05	5-8	0,46-0,25	15-13
0,05-0,03	8-15	0,25-0,28	13-27
0,03-0,009	15-30	0,28-0,17	27-32
0,009-0,007	30-50	0,17-0,22	32-70

Основные меры защиты от вибрации: виброизоляция источника; защита сооружений и машин от распространения механических колебаний (вибраций), возникающих вследствие работы механизмов, движения транспорта и т. д. Для осуществления виброизоляции применяются амортизаторы из упругих материалов. Например, автомобильные и вагонные рессоры. Однако, следует отметить, что вибрация в определенных количествах оказывает положительное влияние на организм человека. Вибрация способна увеличивать активность жизненных процессов в организме.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ресурсы сети Интернет.
2. Березуцький, В. В. Кваліфікаційний рівень фахівців із охорони праці в Україні. Безпечна життєдіяльність – майбутнє людства / В. В. Березуцький, Б. Блюхер // Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції. – Миколаїв: НУК, 2011. – С. 116–117.
3. Безопасность жизнедеятельности: Тексты лекций / Сост.: А.И. Павлов. - М.: МИЭМП, 2003. - 20 с.

**ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ТЕХНОГЕННОЇ,
ПРИРОДНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ**

Студентка А.О. Зелененко, керівник А.Ю. Цина

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г Короленка

Анотація. У статті розглядаються економічні механізми управління техногенною, природною та соціальною небезпеками. Аналізуються система економічних механізмів управління безпекою й ризиком, особливості обґрунтування їх вибору та економічні важелі стимулювання запобіжних заходів безпеки.

Ключові слова: безпека, управління та стимулювання.

Аннотация. В статье рассматриваются экономические механизмы управления техногенной, природной и социальной опасностями. Анализируются система экономических механизмов управления безопасностью и риском, особенности

обоснования их выбора и экономические рычаги стимулирования упреждающих мер безопасности.

Ключевые слова: безопасность, управление и стимулирование.

Abstract. The article discusses the economic mechanisms of management of technological, natural and social hazards. Examines the system of economic mechanisms of security management and risk characteristics justify their choice and economic incentive levers security measures.

Keywords: security, management and incentives.

Державне регулювання у сфері природно-техногенної безпеки є сукупністю методів державного управління, які передбачають систему заходів законодавчого, виконавчого і контрольного характеру, що здійснюються державними органами у сфері природно-техногенної безпеки з метою запобігання надзвичайним ситуаціям та пом'якшення їх негативних наслідків.

Аналіз наукових досліджень з питань природно-техногенної та соціальної безпеки показав, що ця проблема має міждисциплінарний та багатоаспектний характер. У науковій літературі виділяються природничі, економічні, соціальні, філософські, медичні та управлінські аспекти дослідження природно-техногенної безпеки.

Важливими у державній системі управління техногенною, природною та соціальною безпекою і, відповідно, управління техногенними, природними та соціальними ризиками є економічні механізми. Їх призначення-створити економічний фундамент функціонування цієї системи.

На практиці використовуються різні економічні механізми управління безпекою й ризиком: механізми економічної відповідальності; фондові механізми, механізми бюджетного фінансування; механізми резервування фінансових, трудових і матеріальних ресурсів; механізми стимулювання підвищення рівня безпеки; механізми перерозподілу ризику і страхування; застосування штрафних санкцій. Механізми економічної відповідальності містять систему норм, відхилення від яких призводить до певних економічних санкцій, від штрафів до зупинки виробництва. Відповідні стандарти стосуються перш за все технологій, що використовуються на виробництві, обмежень на допустимі концентрації та інше. Важливий клас становлять механізми відшкодування, в яких економічна відповідальність прямо пов'язана з величиною збитку в разі виникнення надзвичайної ситуації.

До механізмів стимулювання підвищення рівня безпеки належать механізми пільгового оподаткування, а також пільгового кредитування заходів щодо підвищення рівня безпеки (зниження ризику). Стимулюючі дії механізмів оподаткування

досягаються за рахунок того, що податкова ставка на прибуток зменшується зі зростанням рівня безпеки.

За обґрунтованого вибору системи економічних механізмів дії підприємства будуть спрямовані на підвищення рівня безпеки виробництва, зниження його негативного впливу на рівень безпеки регіону і, як наслідок, на досягнення поставленої мети – забезпечити потрібний рівень безпеки регіону за умови високої економічної ефективності.

Якщо система економічних механізмів вибрана невдало, то дії підприємств призведуть або до порушення встановлених норм, перевищення негативних впливів і зниження рівня безпеки, або до забезпечення потрібного рівня, але дуже дорогою ціною – за рахунок істотного зниження рівня життя людини.

Під час вибору конкретних економічних механізмів треба враховувати як органи управління, відповідальні за даний механізм регулювання, так і об'єкти, що несуть потенційну загрозу природно-техногенного та соціального впливу.

У цей час робляться спроби створення і є конкретні розробки експертних систем і баз знань для прийняття управлінських рішень із застосуванням економічних механізмів забезпечення безпеки. Під час підготовки й прийняття управлінських рішень на основі обраних економічних механізмів важливого значення надають оцінці ефективності аналізованих варіантів дій.

Основними показниками, що характеризують ефективність економічного регулювання безпеки, як засвідчує досвід економічно розвинених країн, є економічні важелі стимулювання запобіжних заходів безпеки. Необхідно створити таку нормативно-правову базу, щоб власнику було не вигідно експлуатувати об'єкт із великим рівнем ризику, щоб кошти, витрачені на підвищення безпеки, були не збитковими, а давали прибуток. Це можливо тільки за умов впровадження кількісних методів визначення рівня небезпеки об'єкта на основі критеріїв ризику.

В існуючих економічних регуляторах треба врахувати ризики, що створюють суб'єкти господарювання, і ввести в дію всі інші економічні регулятори, які застосовують у світовій практиці, а саме, податки, штрафи за шкідливі і небезпечні технології, санкції страхування, фонди, пільги тощо. Комплекс економічних механізмів регулювання має забезпечити оптимальний баланс економічних витрат і рівнів техногенної та природної безпеки шляхом акумулювання коштів і реалізації превентивних за своїм характером витрат на зниження ризиків для населення, територій, соціальних, техногенних і природних об'єктів.